

Konuyu somutlaştırma

Her şeyden önce çocukların hangi türlerdeki ve hangi nitelikteki yapıtlara karşı ilgi duyduklarına dikkat etmek yerinde olur. Bunun için önce kitabevlerinin raflarından hiç eksik olmayan, oralarda uzun yıllardan beri “egemen” olan kitapların neler olduğuna bakmak, sonra da bunların niçin ölümsüzlük kazandıklarını araştırmak, düşünmek gerekir. Sözgelışı bir *Robinson Crusoe*, bir *Heidi*, bir *Pinokyo*, Perrault, Grimm, Andersen masalları her çağda, her ülkede niçin dipdiri ayakta durur, kitabevlerinin raflarından eksilmez, her zaman aranırlar?

Bunun nedenini çocuk gözü, çocuk kafası ile araştırdığımızda kolayca bulabiliriz. Bu araştırmayı da, okul sıralarından geçmiş, yani okumayı bilen, okuma zevkini kazanmış herkes kendi çocukluk anılarından yararlanarak rahatlıkla yapabilir. Bu yöntem, yerine göre, çocuklar arasında yapılacak soruşturmadan daha sağlıklı sonuç verebilir. Çünkü bugün çocuğun eline vereceğiniz bir *soruşturma* kâğıdına yazılacak yanıtlar, çok kez, en son okunmuş, etkisini henüz yitirmemiş, ama zaman geçince zihindeki etkisini sürdürüp sürdürmeyeceği belirsiz birtakım yapıt adlarını sergileyebilir. Büyüklerin zihinlerinde çocukluklarından beri taptaze bir anı olarak yaşayan yapıtlar ise, zamanın çok kez değersiz, gereksiz şeyler üzerine sünger çekiveren etkisinden kurtulmuş demektir. Bu durumda olan, yani zamana dayanan bu tür çocuk yazını yapıtları soylu, başka bir deyişle kusursuz bir sanat yapıtı demektir.

Belleklerde yaşayan bir kitap

Bu yöntemi kendime uyguladım ve gördüm ki herkes gibi benim de belleğimde böyle bir yapıt yaşayıp durmakta.

Sanırım on, on bir yaşlarında idim. Sık sık kent kitaplığına gider, kitap okurdum. Yine bir yaz günü kitaplığa gitmiştim. Hangi kitabı okuyayım diye düşünürken kitaplık görevlisi, “Bugün sana ben bir kitap vereyim, bakalım beğenecek misin?” dedi. Camlı bir dolabın bir rafından çektiği kara bez ciltli, ince bir kitabı elime tutuşturdu. Kitabı alıp bir masaya oturdum. Kitap, dış görünüşü ile hiç de çekici değildi. Kötü bir kâğıda basılmıştı. Yazarına bakmayı da gerekli görmedim bunun için galiba? Ama ayıp olmasın diye okumak zorunda idim. Bu seksen doksan sayfalık kitabı isteksizce okumaya başladım. Ne yalan söyleyeyim, ilk birkaç sayfada oldukça sıkıldım. Her zaman pek yadırgamadığım bu biraz loş ve küf kokan kitaplık odası o sırada iyice sevimsiz göründü. Böyle bir duruma düşmemde kitabın kötü baskısının yanı sıra ilk sayfalarda yabancı özel adların çokluğu etkili olmuştu. Sabrımı kullanarak beş altı sayfa okuduktan sonra kitap beni sar-